

GS brief aan Provinciale Staten

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
4 juni 2024

Ons kenmerk
PZH-2024-854273214
DOS-2024-0002317

Bijlagen
-

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Agenda brede welvaart 2024 en resultaten toekomstverkenning brede welvaart

Geachte Statenleden,

In het coalitieakkoord staat: *“Bij de versterking van onze economie en samenleving stellen we een breed welvaartsperspectief centraal. Uiterlijk in 2025 is er een brede welvaartsagenda opgesteld die aansluit bij de landelijke monitoring. We wegen, sturen en rapporteren gelijktijdig op zowel economische doelen als op sociaal en cultureel gebied, de leefomgeving, gezondheid en onze democratie. We verkennen hoe we het brede welvaart perspectief kunnen verankeren in onze begrotingssystematiek.”* Met deze brief willen we aangeven hoe we tot deze agenda willen komen.

Wat is brede welvaart en hoe is het te vertalen in concrete toepassingen?

Vanuit het perspectief van brede welvaart worden meer aspecten afgewogen dan het bruto regionaal product en inkomen per hoofd van de bevolking. Ook thema's als gezondheid, arbeid, wonen, veiligheid, sociale cohesie, onderwijs, natuur, milieu en leefomgeving zijn belangrijk. Brede welvaart gaat over de kwaliteit van leven in het hier en nu, maar ook over de effecten op de welvaart van latere generaties of van die van mensen elders in de wereld. Brede welvaart wordt in toenemende mate gebruikt als een werkwijze die kan helpen bij het maken van beleidsmatige keuzes en te laten zien wat de consequenties zijn van die keuzes. Er kan sprake zijn van een uitruil tussen economische, ecologische en sociale waarden. Het verbeteren van één aspect van brede welvaart kan ten koste gaan van de brede welvaart op andere aspecten.

Verschillende departementen, maar bijvoorbeeld ook de Sociaal Economische Raad, plaatsen hun inzet mede in het licht van verbeteren van de brede welvaart. Vanuit het rapport “Elke regio telt” krijgen verschillen in brede welvaart meer gewicht bij het herinrichten van de rijk-regio relatie en de verdeling van middelen over de regio's. Ook Zuid-Holland kent meerdere gebieden die al geruime tijd onder het landelijk gemiddelde scoren op meerdere aspecten van brede welvaart. Deze gebieden verdienen blijvende steun vanuit de rijksinzet op “elke regio telt”.

Het concreet toepasbaar maken van brede welvaart als werkwijze geldt als een uitdaging. Bij de ontwikkeling van de agenda brede welvaart willen we (praktische) handvatten bieden om hier invulling aan te geven. Door in beeld te brengen hoe vanuit verschillende portefeuilles bijgedragen kan worden aan aspecten van brede welvaart. En, door inzicht te bieden waar keuzes met betrekking tot brede welvaart toe kunnen leiden, waar ze elkaar kunnen versterken, en dat er verschillende opties zijn om daarop te sturen en invulling aan te geven.

Monitoren van brede welvaart

Goede monitoring op de relevante aspecten van brede welvaart en een verstandige omgang met de resultaten daarvan, is essentieel. Als het gaat om brede welvaart is er inmiddels een grote diversiteit

aan monitors, dashboards, etc. Uitdaging is om vanuit bestaande monitors een handzame vorm te vinden die bij ons past, waarbij de eigen Monitor Leefomgeving, de CBS Monitor brede welvaart en de brede welvaartindicator van de Rabobank als basis zullen worden gebruikt.

In motie 1159 'Sturen op Brede Welvaart, niet alleen geld telt' (PS 9-11-2021) wordt GS verzocht een voorstel te doen op welke manier het concept "brede welvaart" een centrale positie kan krijgen in de begroting. [In de begroting voor 2024](#) is een eerste stap gezet. Als onderdeel van de agenda brede welvaart willen we hier op verder bouwen.

Brede welvaart en ruimtelijke keuze

In het Ruimtelijk Voorstel is aangegeven dat we keuzes meer willen prioriteren op gezondheid, kwaliteit en veiligheid van de leefomgeving. En dat we onderzoeken hoe we daarmee kunnen sturen op brede welvaart, inclusief welzijn en welbevinden. Met een separate brief (PZH-2024-852114990) geven wij invulling aan toezegging (RM/T2024.004) over de elementen van brede welvaart die in de herziening van het omgevingsbeleid kunnen worden meegenomen.

Resultaten toekomstverkenning brede welvaart

Bij de uitwerking van de agenda brede welvaart zullen we gebruik maken van kennis en ervaring van andere partijen over het toepassen van brede welvaart. Ook maken we gebruik van de resultaten van de toekomstverkenning brede welvaart, waarover we u met deze brief willen informeren. Deze treft u aan in het [Brede Welvaarts magazine](#) dat één jaar aan onderzoek bundelt. In de [storymap brede welvaart](#) treft u onder andere signaleringskaarten aan die aangeven hoe het gaat met de Zuid-Hollanders op het gebied van brede welvaart. En brengen we op de kaart in beeld waar opgaven en kansen uit verschillende sectoren elkaar versterken, waar bundeling van aandacht en combinatie van instrumenten mogelijk is.

De toekomstverkenning heeft geleid tot nieuwe inzichten door vanuit een brede welvaartsbril te kijken naar de vraag *hoe het gaat met de Zuid-Hollanders?* uiteenvallend in de deelvragen *Ben je gezond? Ben je tevreden met je omgeving? Kan je meedoen? Heb je keuzevrijheid?* Een belangrijke conclusie is dat de verbetering van de brede welvaartsindicatoren een integrale aanpak vereist over - en met - verschillende beleidsdomeinen. En, dat een aanpak gebaseerd op een brede kijk en met de toekomstige generaties in gedachten, ons kan helpen bij het maken van gefundeerde keuzes bij de omvangrijke en uitdagende opgaven waar we voor staan.

Tot slot

Op basis van bovenstaande elementen zullen we de agenda brede welvaart de komende periode nader handen en voeten gaan geven. Wij gaan daarbij graag het gesprek met u aan om uw ideeën en suggesties daar bij te betrekken.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

plv. voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

drs. J.N. Baljeu